

роботу студентів протягом семестру, стимулювати студентів до вивчення усіх тем предмету.

Кафедра іноземних мов факультету маркетингу розробила модульні завдання та критерії їх оцінювання, але межі їх удосконалення немає. Вважаємо, що треба розбити модулі на ступені складності, щоб студент сам обирав максимальний рівень, на який він може претендувати і відповідно бути оціненим.

Удосконалення модульно-рейтингової системи оцінювання знань приведе до досягнення нових якісних результатів навчання та викладання, покращення морально-психологічного настрою студентів та відтворить стимули до набуття високих професійних знань.

Крутінь Г. І., канд. іст. наук, доцент,
Чубур Н. В., канд. пед. наук, доцент,
кафедра політології і соціології

ПАРТНЕРСТВО СТУДЕНТА І ВИКЛАДАЧА ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ «СОЦІОЛОГІЇ» ТА «ПОЛІТОЛОГІЇ» ЯК ЗАПОРУКА ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ

Необхідність тісної співпраці викладача та студента у процесі навчання завжди була і залишається очевидною. Однак реальні умови, а це збільшення кількості студентів у групах, низька мотивація багатьох студентів до оволодіння знаннями, поверхневі уявлення щодо навчання як такого, псевдодемократія, письмове складання іспитів тощо, значно формалізують стосунки викладача та студента. Водночас проведений нами експеримент засвідчив, що навіть досить у непростих умовах можливо, по-перше, налагодити партнерські стосунки викладача та студентів, по-друге, значно підвищити якість навчання.

Для експерименту було взято дві студентські групи, які вивчали дисципліни «Соціологія» та «Політологія». Не дивлячись на те, що на вивчення вказаних дисциплін відведено по 7—8 семінарських занять, одне з них (це був перший семінар) присвячувалось набуттю навичок із ефективної взаємодії у процесі навчання.

Для цього було проведено міні-тренінг, що дало змогу:

— спільно сформуванати правила взаємодії на період вивчення дисципліни (на кожному наступному занятті ці правила вивішувалися на дошці);

— не лише запам'ятати значну частину студентів з першої зустрічі, а й зрозуміти, який соціально-психологічний клімат у групі (вправа на знайомство з презентацією студентами один одного);

— виявити, які завдання «під силу» саме цим студентам (вправа на креативність) тощо.

Найважливішим результатом було подолання бар'єру між студентами та викладачем. Цьому сприяло і написання студентами після першої лекції есе про значимість знань і навичок, яких вони набудуть під час вивчення політології і соціології, а також про те, на що вони сподіваються і чого чекають від вивчення вищезазначених дисциплін.

Звичайно, партнерство означає не лише практику спільної діяльності, але й збалансованість взаємної відповідальності. Постійна робота як на семінарських заняттях, так і під час індивідуальних консультацій сприяла підвищенню відповідальності один перед одним усіх учасників взаємодії. Про це засвідчили результати особливо другого модуля, виконання таких творчих завдань, як написання студентами свого статусного автопортрета, проведення аналізу свого місця у суспільстві, розробка інтелект-карт, розробка власного політичного іміджу, побудова віртуального політичного суспільства тощо, до того ж значно підвищилась дисциплінованість та організованість багатьох студентів. А якщо врахувати те, що у процесі навчання відбувається соціалізація, формується особистість, твориться громадянин, який визначить майбутнє країни, а не буде «гвинтиком» для господарської діяльності, то наші зусилля є не марними.

Проведений у кінці семестру аналіз спільної діяльності виявив кілька ключових параметрів, від яких залежить стійкість та ефективність партнерства: по-перше, це гнучкість у поведінці, що дозволяє адаптуватися до змін, по-друге, свобода вибору, що передбачає усвідомлений характер і активність у поведінці, по-третє, різноманіття прийомів, форм, методів, стилів тощо у взаємодії (навчання не повинно бути директивним, студент повинен відчувати себе вільно у світі інформації та джерел знань, завжди мати можливість вступити у діалог з викладачем, вибрати альтернативне рішення проблеми), по-четверте, це здатність до вироблення стратегій. Слід відзначити «реальність особи викладача»,

який має бути конгруентним, проявляти свої людські якості за взаємодії зі студентами. Продуктивність співпраці викладача і студента не може оцінюватися тільки балами. Критеріями партнерських відносин є ті зміни, що сталися зі студентом, його розвиток і зріст. До них належать такі перетворення: трансформація ставлення студента до самого себе, студент стає більш упевненим у собі, висуваються реальні цілі, студент починає сприймати та розуміти інших людей тощо.

Загалом же отриманий досвід засвідчив реальну можливість перетворити процес навчання у співпрацю взаємовідповідальних партнерів.

*Кулик А. Б., доцент,
доцент кафедри вищої математики*

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ОЦІНЮВАННЯ ЯКОСТІ НАВЧАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ДИСЦИПЛІНИ «МАТЕМАТИКА ДЛЯ ЕКОНОМІСТІВ»

19 травня 2005 року на Конференції міністрів країн Європи Україна приєдналася до Болонського процесу, зобов'язавшись внести відповідні зміни у національну систему освіти та приєднатися до роботи над визначенням пріоритетів у процесі створення єдиного європейського простору вищої освіти до 2010 року.

За останні роки, що були пов'язані зі змінами в навчальному процесі, оцінки студентів сильно не змінилися, але знизився рівень знань студентів. Основні причини полягають у зниженні рівня загалом освіти, як шкільної так і вищої, відсутності чітких пріоритетів суспільства і його розпорощеність.

В усіх провідних економічних ВИШах Зони європейської вищої освіти фундаментальна навчальна дисципліна «Математика для економістів» займає відокремлене місце. В світі сучасної науки ґрунтовна економічна думка базується на застосуванні апарату математичного моделювання.

Студентам 1 курсу вкрай важко перебудуватися на самостійне навчання, враховуючи їх психологічну невідповідність до вимог вищої освіти. Математика і пов'язані з нею споріднені дисципліни завжди були «проблемними» у сприйнятті для більшості. Крім цього, велика завантаженість самостійною і індивідуальною